

Odbor za proračune

2021/2180(INI)

1.3.2022

MIŠLJENJE

Odbora za proračune

upućeno Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o Izvješću Komisije o vladavini prava za 2021.
(2021/2180(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Eider Gardiazabal Rubial

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za proračune poziva Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije¹ („Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava“) stupila na snagu 1. siječnja 2021. i da je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama od tog datuma;
1. podsjeća da utvrđivanje povreda načelâ vladavine prava iziskuje objektivnu, nepristranu, pravednu i temeljitu kvalitativnu procjenu Komisije, pri čemu valja uzeti u obzir relevantne informacije iz dostupnih izvora i priznatih institucija; ustraje u tome da za takvu vrstu procjene treba sustavno koristiti godišnje izvješće o vladavini prava sustavno koristi, uzimajući u obzir gore navedene kriterije;
 2. ponavlja svoj poziv Komisiji da poduzme hitne mjere u skladu s Uredbom o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava kako bi bez daljnje odgode u potpunosti iskoristila svoje postojeće istražne alate radi rješavanja nedostataka u području vladavine prava u državama članicama koji bi mogli utjecati, ili postoji ozbiljan rizik od toga da bi mogli utjecati, na dobro financijsko upravljanje proračunom EU-a na dovoljno izravan način; poziva Komisiju da strože primjenjuje Uredbu o zajedničkim odredbama i Financijsku uredbu kako bi se suzbilo diskriminirajuće korištenje financijskih sredstava EU-a, posebno kad je riječ o politički motiviranom korištenju sredstava;
 3. podsjeća da bi se, u pogledu mjera usmjerenih na proračun u slučaju povreda vladavine prava u državi članici, nadležnosti odbora Parlamenta trebale dodijeliti na temelju Priloga VI. Poslovniku Parlamenta u slučajevima u kojima se povrede u okviru postupka iz Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava rješavaju unutar Parlamenta;
 4. poziva Komisiju da iznese preporuke kako bi se državama članicama pomoglo da ublaže negativne posljedice pandemije na djelovanje nacionalnih sudova i osiguraju usklađenost s jednim od temeljnih elemenata vladavine prava: učinkovitim pravosudnim sustavom;
 5. pozdravlja činjenicu da se u izvješću ocjenjuje stanje vladavine prava u svakoj državi članici; napominje, međutim, da ne postoji jasna razlika između država članica s izoliranim nedostacima i onih sa sustavnim nedostacima u pogledu vladavine prava; poziva Komisiju da jasnije istakne tu razliku u budućim izvješćima;
 6. podsjeća na svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2021. o izradi smjernica za primjenu općeg režima uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije², ustraje u tome da Komisija u svoje godišnje izvješće o vladavini prava uključi dio posvećen slučajevima u kojima bi povrede vladavine prava u državi članici mogle na dovoljno izravan način utjecati, ili

¹ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.

² SL C 99, 1.3.2022, str. 146.

postoji ozbiljan rizik od toga da bi mogle utjecati, na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili na zaštitu financijskih interesa Unije; nadalje ustraje u tome da nalazi iz godišnjeg izvješća o vladavini prava ne bi trebali podlijegati daljnjim neformalnim razmjenama stajališta s dotičnom državom članicom, u kontekstu postupka obavješćivanja iz članka 6. stavka 1. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava;

7. podsjeća da se Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava primjenjuje i na pojedinačne slučajeve povrede načelâ vladavine prava kao i na „sustavne” povrede koje su raširene ili su posljedica učestalih praksi i propusta javnih tijela ili općih mjera koje su donijela ta tijela; žali zbog toga što struktura Izvješća o vladavini prava za 2021. nije uvijek pogodna za učinkovito utvrđivanje takvih sustavnih povreda te poziva Komisiju da osigura da se nadzor nad takvim sustavnim povredama u potpunosti odrazi u godišnjem izvješću o vladavini prava za 2022.; poziva Komisiju da poduzme mjere protiv povreda koje je utvrdila u svojim prijašnjim godišnjim izvješćima o vladavini prava;
8. podsjeća da se, u skladu s Uredbom o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, vladavina prava mora tumačiti u svjetlu vrijednosti i načela iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji, koja uključuju temeljna prava i nediskriminaciju; mišljenja je da stalne povrede demokracije i temeljnih prava, uključujući napade na slobodu medija i novinara, migrante, prava žena, prava pripadnika zajednice LGBTQIA+ i slobodu udruživanja i okupljanja, utječu na projekte koje države članice odluče financirati sredstvima Unije i da mogu imati dovoljno izravan učinak na zaštitu financijskih interesa Unije; poziva Komisiju na djelovanje i da to uzme u obzir u okviru primjene uredbe;
9. podsjeća da su pravna sigurnost i poštovanje standarda u području vladavine prava ključni preduvjeti za gospodarsku aktivnost; ističe da bi, imajući u vidu sve veće naginjanje protekcijonizmu, korištenje diskriminirajućih mjera protiv stranih ulagača i sve veću proizvoljnost u odlukama koje donose javna tijela u nekim državama članicama, trebalo posvetiti veću pozornost gospodarskoj dimenziji vladavine prava kao sastavnom dijelu mehanizma vladavine prava; žali zbog toga što struktura Izvješća o vladavini prava za 2021. nije pogodna za učinkovito utvrđivanje takvih sustavnih povreda u gospodarskom sektoru te poziva Komisiju na poboljšanje godišnjeg izvješća u tom pogledu;
10. smatra da načelo vladavine prava i rizici za proračun EU-a u slučaju povrede zahtijevaju holistički pristup u svrhu zaštite javnih sredstava EU-a; smatra da tijela zadužena za jamčenje pravilnog upravljanja financijskim sredstvima EU-a trebaju surađivati što je djelotvornije moguće; poziva sve države članice koje to još ne rade da sudjeluju u radu Ureda europskog javnog tužitelja;
11. pozdravlja razmatranje otpornosti pravosudnih sustava i naglašava da su djelotvorni pravosudni sustavi ključni za očuvanje vladavine prava; podsjeća da je pandemija nepovoljno utjecala i na pristup pravosuđu i na učinkovitost nacionalnih sudova, među ostalim i s obzirom na djelomično zatvaranje nacionalnih sudova i upotrebu digitalizacije za neke od sudskih postupaka;
12. poziva Komisiju da se u svome godišnjem izvješću o vladavini prava usredotoči i na

preporuke za pojedine zemlje koje bi bile relevantne u okviru europskog semestra, posebno na one povezane s neovisnošću pravosuđa i javnog tužitelja te s borbom protiv korupcije i jamčenjem transparentnosti i integriteta;

13. ističe ključnu ulogu aktera iz civilnog društva u brzom identificiranju bitnih elemenata za izradu godišnjeg izvješća o vladavini prava i snažno ustraje u tome da Komisija treba omogućiti odgovarajuće savjetovanje s razumnim rokovima, posebno na način da se u okviru uobičajenog dvomjesečnog roka ne računa razdoblje zimskih blagdana; nadalje traži od Komisije da ponovno razmotri univerzalni format upitnika za slanje doprinosa i da osigura da nakon savjetovanja uslijedi istinski dijalog s uključenim organizacijama civilnog društva, doprinos kojih bi se trebao u potpunosti odraziti u godišnjem izvješću o vladavini prava; potiče Komisiju da zatraži dodatni doprinos civilnog društva o tome kako optimizirati postupak savjetovanja za buduća izvješća;
14. izražava zabrinutost zbog učinaka prelijevanja uzrokovanih slabljenjem slobode medija, posebno kad je riječ o zaštiti financijskih interesa Unije; potiče Komisiju da iznese procjenu učinkovitosti i djelotvornosti nacionalnih okvira za zaštitu slobode medija i medijskog pluralizma s posebnim naglaskom na ulogu medija u borbi protiv korupcije; naglašava važnost procjene i praćenja stanja medija u državama članicama, posebno preispitivanja mjera koje bilo koja vlada poduzima radi ušutkivanja kritično nastrojenih medija i/ili radi zatiranja slobode i pluralizma, a kako bi se spriječio rizik od daljnje koncentracije informacija u rukama nekolicine, što bi otežalo širenje slobodnih i nezavisnih informacija; smatra da bi Komisija svoje napore u tom području trebala usmjeriti i na javni medije i na privatni sektor u državama članicama, iz perspektive njihove – *de facto* i *de jure* – neovisnosti od nacionalnih vlasti, političkih stranaka ili bilo kojeg drugog oblika upletanja, te da bi trebala identificirati slučajeve u kojima nije provedena procjena eventualnog sukoba interesa te koncentracije i transparentnosti vlasništva nad medijima; ističe da je, kako bi se izbjegao utjecaj politike na medije, potrebno zajamčiti financijsku neovisnost i uvjete za održivo djelovanje privatnih medijskih operatera.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	28.2.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 30 -: 5 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Rasmus Andresen, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Hélène Laporte, Pierre Larrouturou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Silvia Modig, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Elisabetta Gualmini

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

30	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
S&D	Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Victor Negrescu
The Left	Silvia Modig, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro

5	-
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Valentino Grant, Héléne Laporte
NI	Andor Deli, Lefteris Nikolaou-Alavanos

1	0
ID	Joachim Kuhs

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani